

TYDZIEŃ EDUKACJI GLOBALNEJ

15-17 LISTOPADA 2022

Środowisko przyrodnicze globalnie

webinarium, w ramach serii spotkań Młodzież stawia na środowisko

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Seria spotkań Młodzież stawia
na środowisko jest
współfinansowana przez m. st.
Warszawa.

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

O Centrum Edukacji Obywatelskiej

- Jesteśmy **największą** w Polsce organizacją pozarządową zajmującą się edukacją.

- Współpracujemy z nauczycielami, nauczycielkami i dyrekcjami szkół, proponując im **nowe metody nauczania oraz tematy do podjęcia** w szkole.
- Dzięki nim uczniowie i uczennice angażują się w swoją edukację i lepiej radzą sobie z **wyzwaniami**

- Działamy od 28 lat.
- Współpracujemy z około 40 000 nauczycieli oraz dyrektorów z około 10 000 szkół z całej Polski.

WIĘCEJ NA WWW.CEO.ORG.PL

SERIA SPOTKAŃ ON-LINE DLA UCZNIÓW I UCZENNIC:

Młodzież stawia na środowisko

Projekt finansuje m.st. Warszawa

CEO
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

1

**O ŚRODOWISKU
PRZYRODNICZYM
GLOBALNIE**

15.11.2022

2

**O KRYTYCZNYM
MYŚLENIU W OCHRONIE
ŚRODOWISKA**

13.12.2022

3

**O
ŚRODOWISKU
LOKALNYM**

14.02.2023

5

**CAŁA SZKOŁA
NA RZECZ
ŚRODOWISKA**

18.04.2023

4

**O GLOBALNYCH WYZWA-
NIACH I LOKALNYCH
DZIAŁANIACH**

14.03.2023

PROWADZĄCA

Katarzyna Dytrych - przyrodniczka,
pasjonatka roślin, pszczół i pingwinów

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

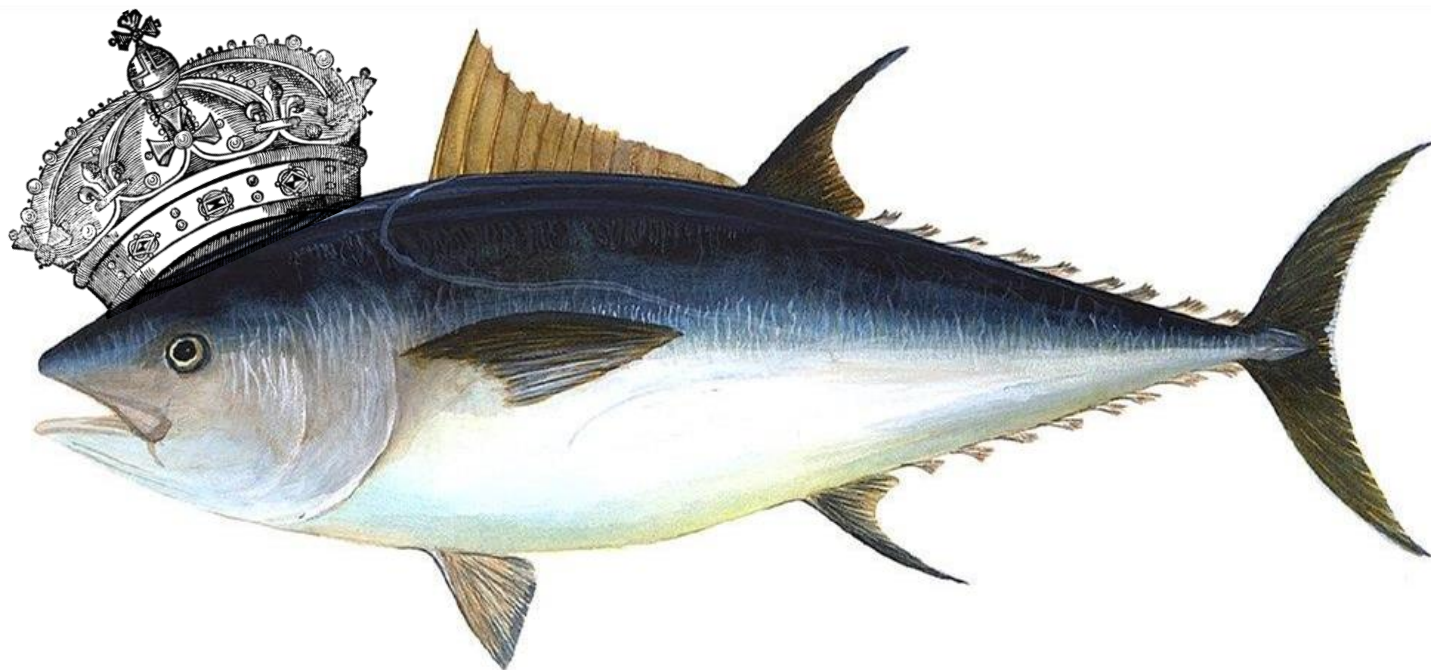

„The Crown”

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

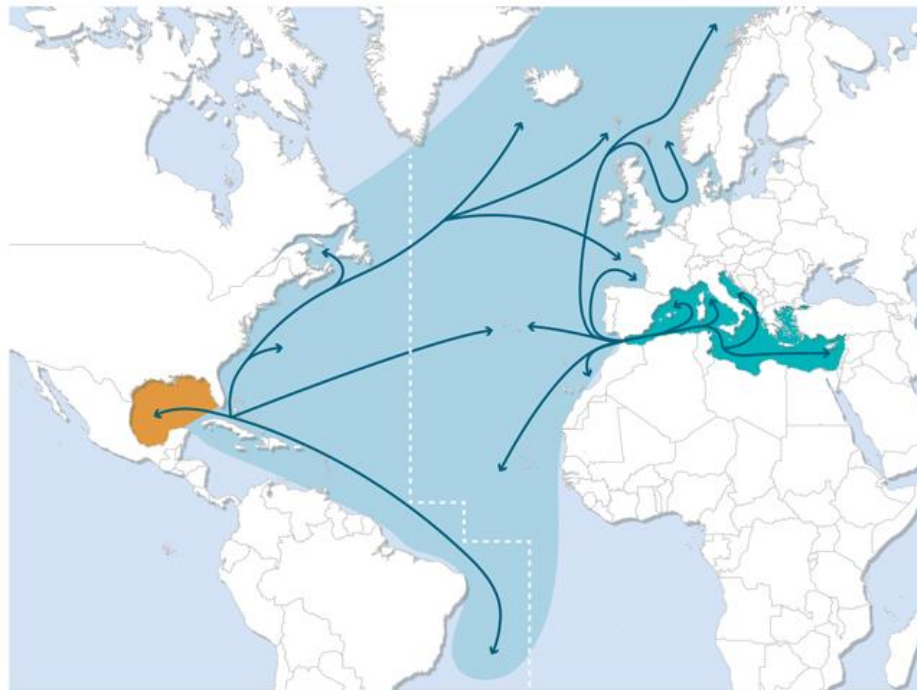
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Figure 1

At Least 2 Populations of Atlantic Bluefin Tuna: Highly Migratory and Highly Mixed

Western and eastern bluefin mix to feed but separate to breed

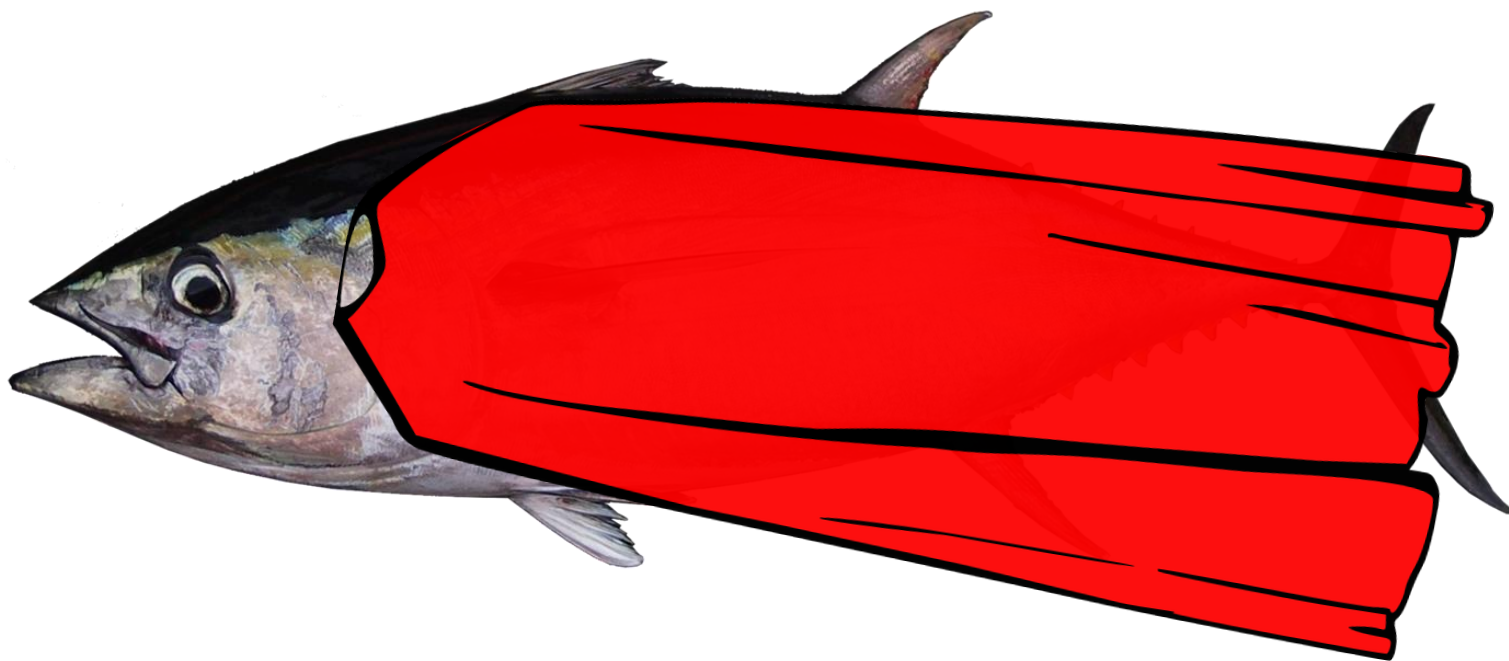
Two populations of bluefin—western and eastern—crisscross the Atlantic to feed and return home to spawn.

- Atlantic bluefin historic range
- Main western spawning area
- Main eastern spawning area
- - East-west management boundary
- Migration routes

Source: Jean-Marc Fromentin and Joseph E. Powers, "Atlantic Bluefin Tuna: Population Dynamics, Ecology, Fisheries and Management," *Fish and Fisheries* 6 (2005): 281-306.

© 2017 The Pew Charitable Trusts

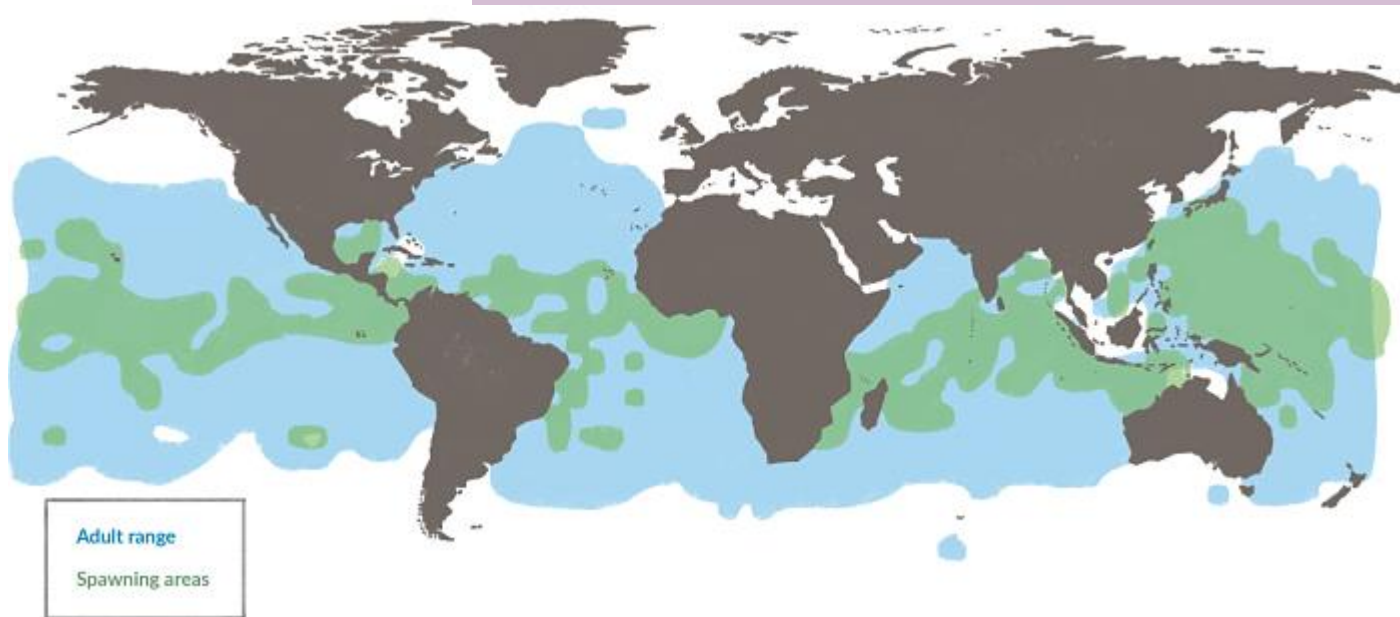

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Tuńczyk?

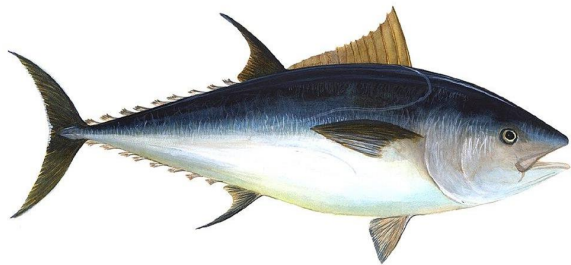
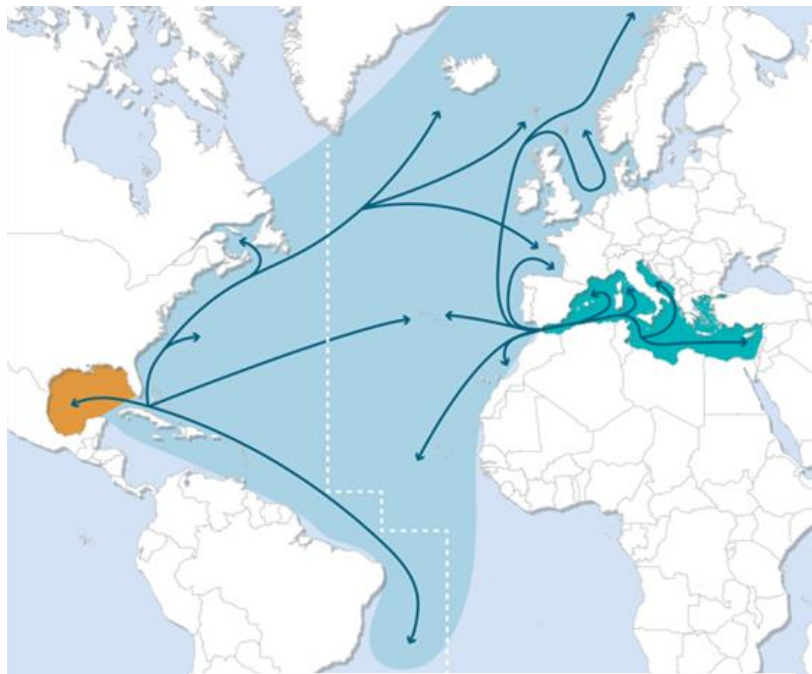
Tuńczyk?

- tuńczyk długopłetwy
- tuńczyk błękitnopłetwy
- bonito, tunek pasiasty, tuńczyk pasiasty
- tuńczyk żółtopłetwy
- opastun, tuńczyk wielkooki

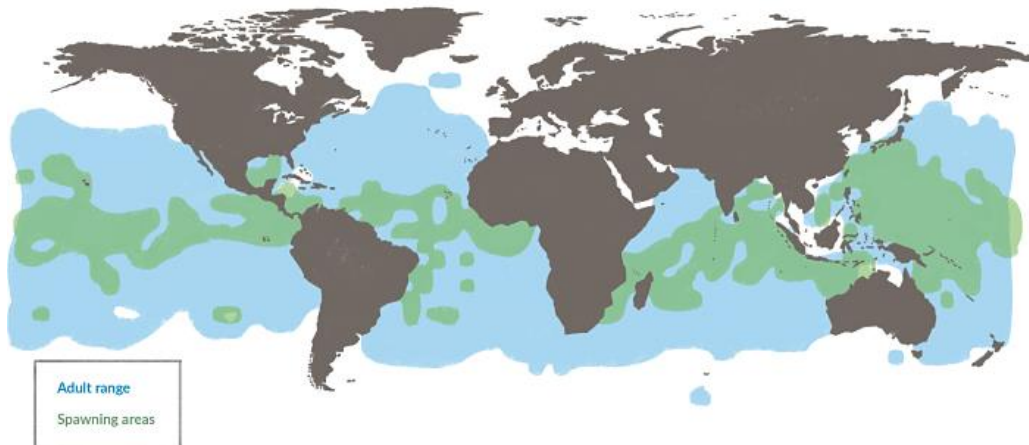
Tuńczyk?

- tuńczyk długopłetwy
- tuńczyk błękitnopłetwy
- bonito, tunek pasiasty, tuńczyk pasiasty
- tuńczyk żółtopłetwy
- opastun, tuńczyk wielkooki

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

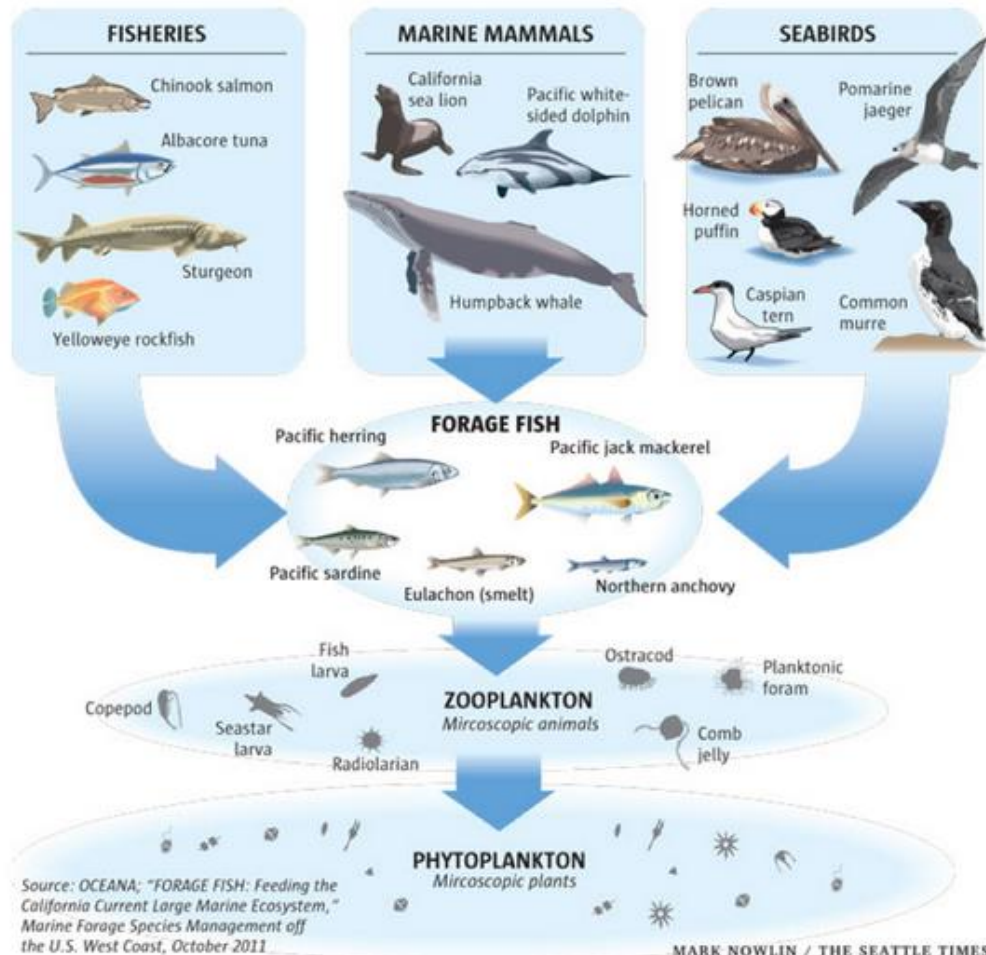
<https://planettuna.com/en/what-is-the-life-cycle-of-the-yellowfin-tuna-and-its-migration-routes/>

Morska sieć zależności

- Tuńczyki są jednymi z dużych drapieżników
- Odżywiają się mniejszymi rybami, a także głowonogami, skorupiakami
- Same też stanowią pokarm nielicznych większych drapieżników
- Poławiane przez człowieka od stuleci
- Ważne źródło białka dla milionów ludzi

The ocean food web

Along the U.S. West Coast, most major fish, mammal and seabird species rely on forage fish for food – a group of about 30 species of small schooling fish. Scientists increasingly recognize that maintaining this small group of fish is key to ocean health.

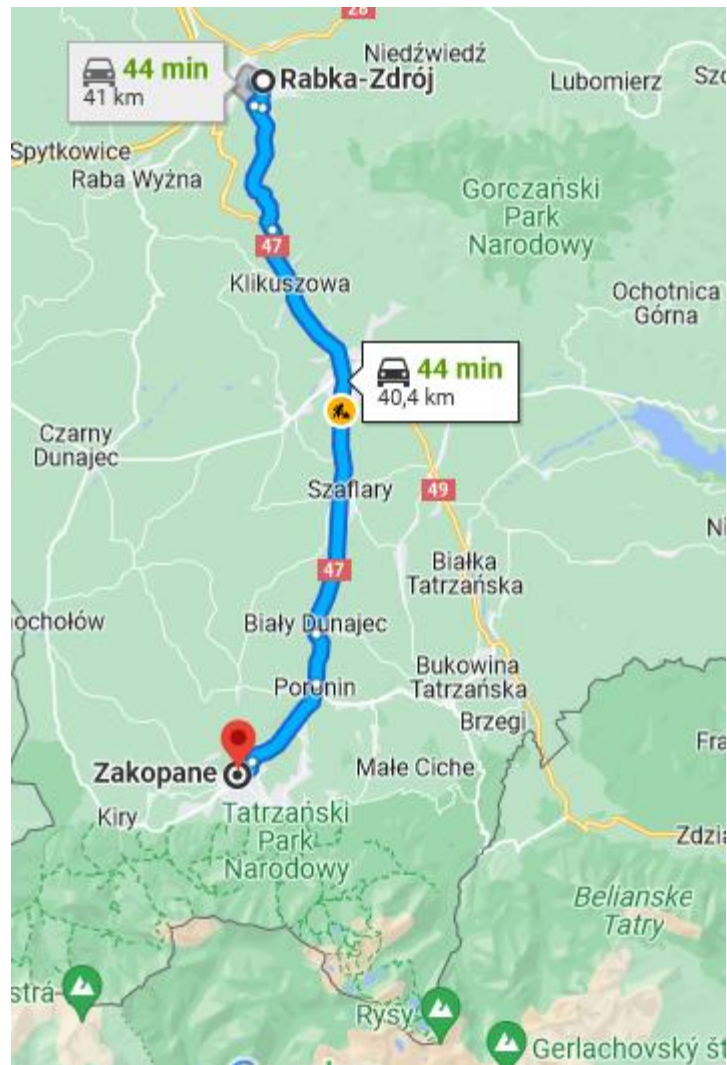
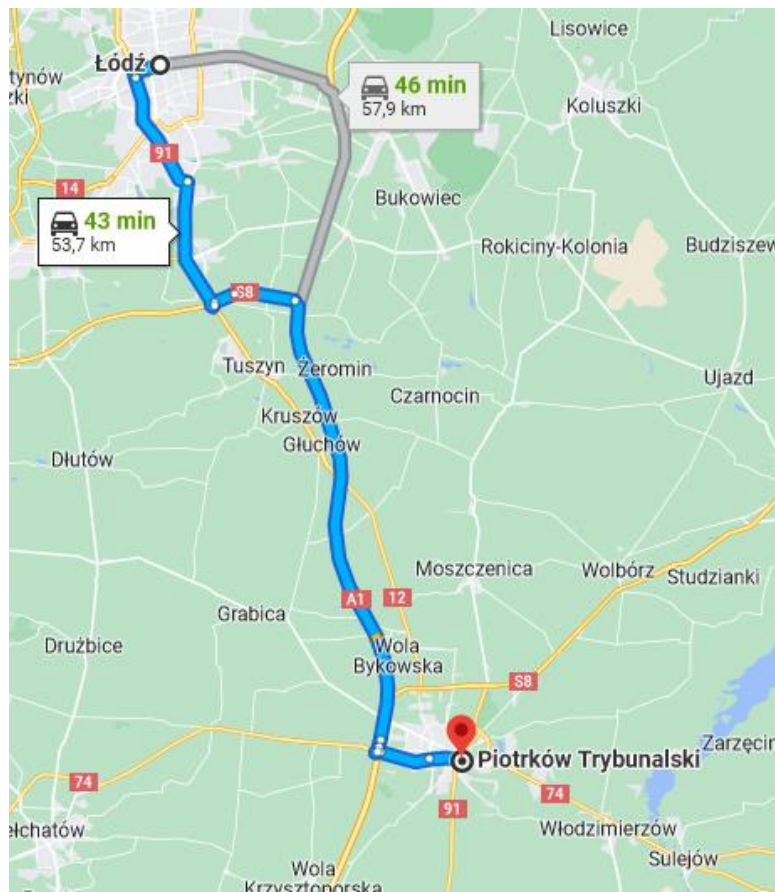
Czy mają Państwo
chwilę, aby
porozmawiać
o PRZEŁOWIENIU?

Punta Tombo

Pingwin
Magellana
(magellański)

*Spheniscus
magellanicus*

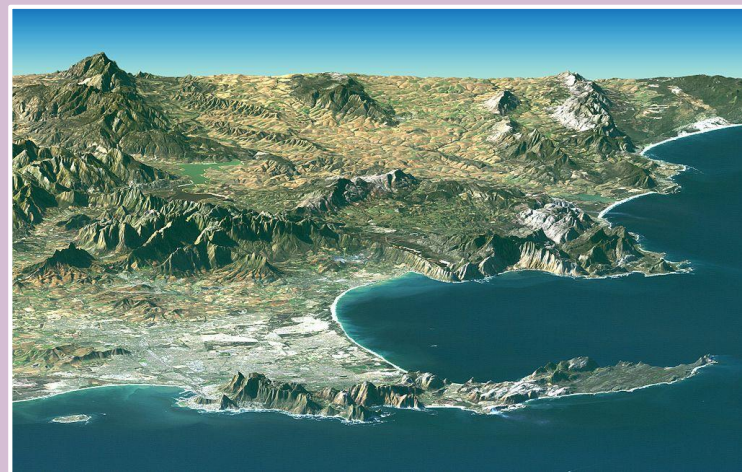

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

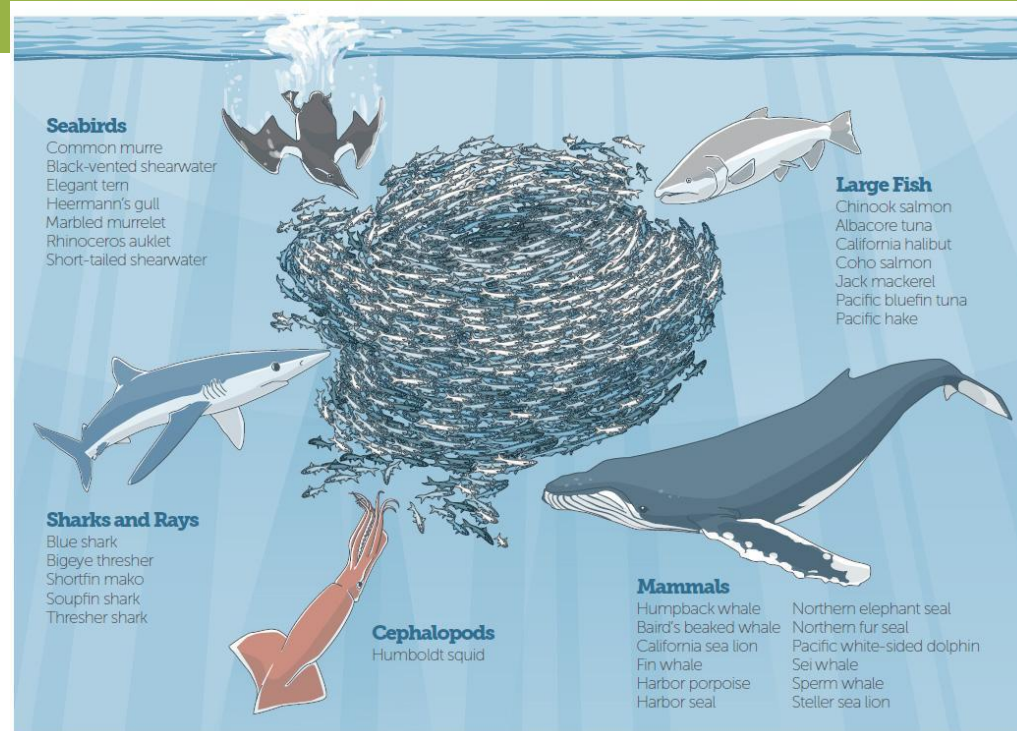
Młodzi stawiają na środowisko

Wielka migracja

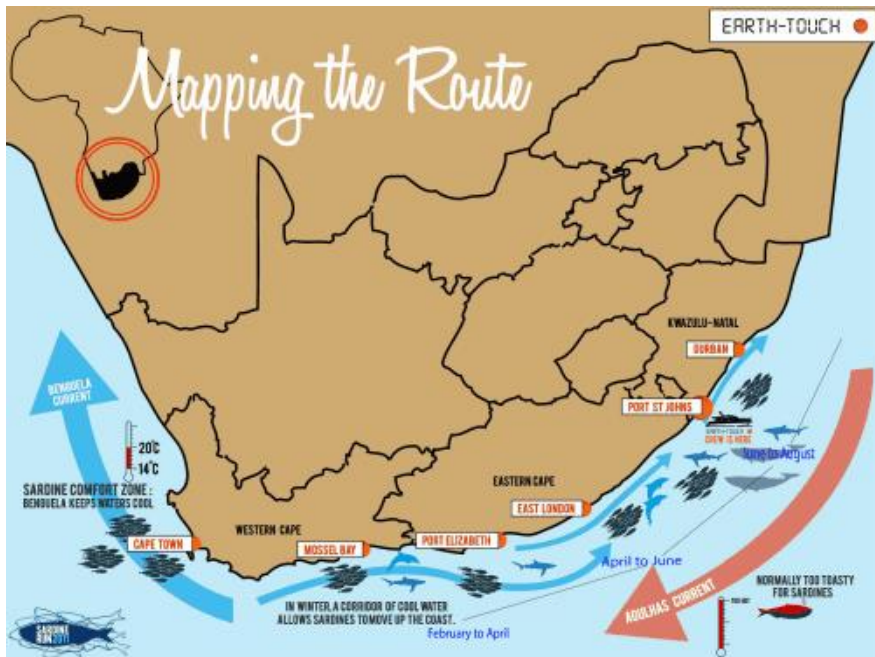

Wielka migracja wyżerka

Source: Thayer *et al.* (2013), unpublished data; "California Current Predator Diet Database: Predators on Forage Species."

Wielka migracja bieda?

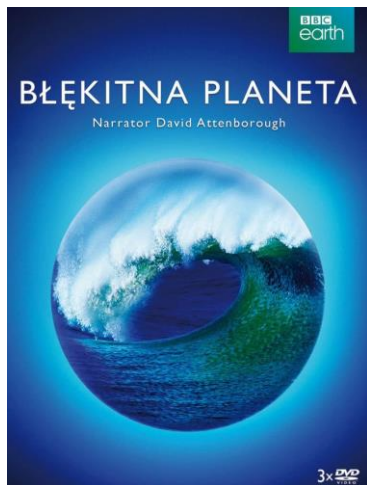
<https://sardinerunsouthafrica.com/sardine-run-south-africa-the-countdown/>

Głuptak przyładkowy

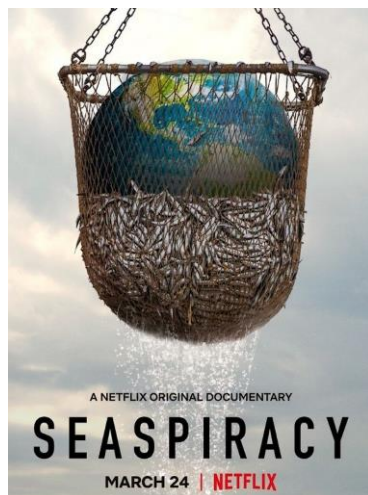

Gdzie warto pogłębić wiedzę?

„Błękitna planeta”,
BBC Earth

„Ciemne strony rybołówstwa”
Netflix

„Zatoka cieni”

„Ośmiornica, nauczycielka życia”,
Netflix

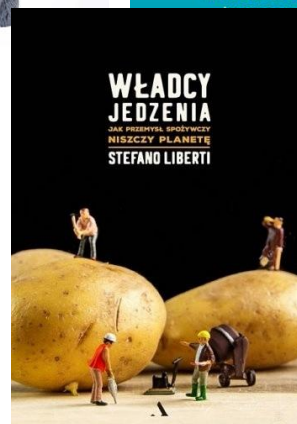
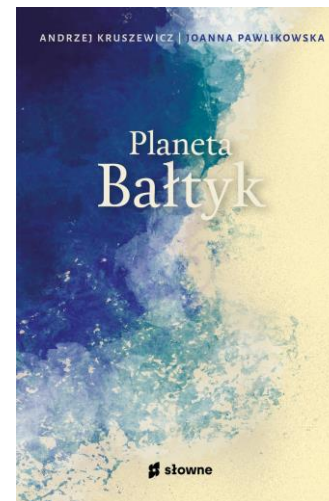
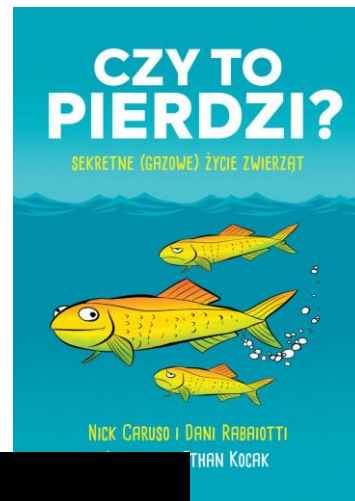
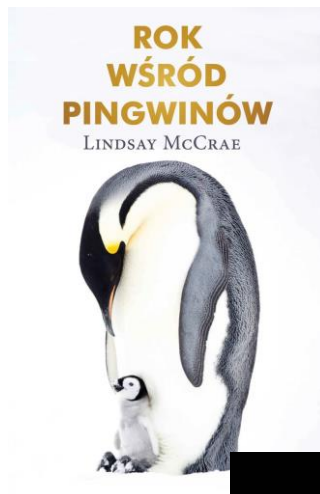
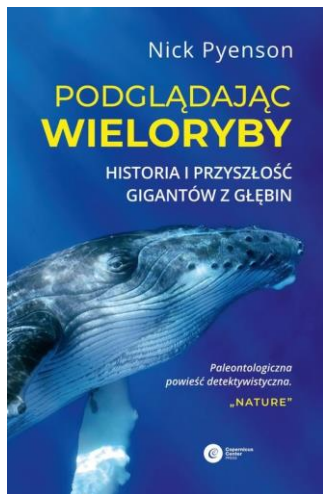
Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Gdzie warto pogłębić wiedzę?

Co mogę zrobić?

NASZE MORZA I OCEANY SĄ PRZEŁOWIONE.
MOŻESZ TO ZMIENIĆ.
WYBIERAJ RYBY I OWOCE MORZA POCHODZĄCE ZE ZRÓWNOWAŻONYCH POŁOWÓW.
SKORZYSTAJ Z PORADNIKA!

▼ SPRAWDŹ JAK KORZYSTAĆ Z PORADNIKA ▼

Najlepszy wybór

Drugi wybór

Nie kupuj

SZUKAJ ...

Szukaj

Wyczyść

CZARNIAK/DORSZ CZ...

Pollachius virens

DORADA

Sparus aurata

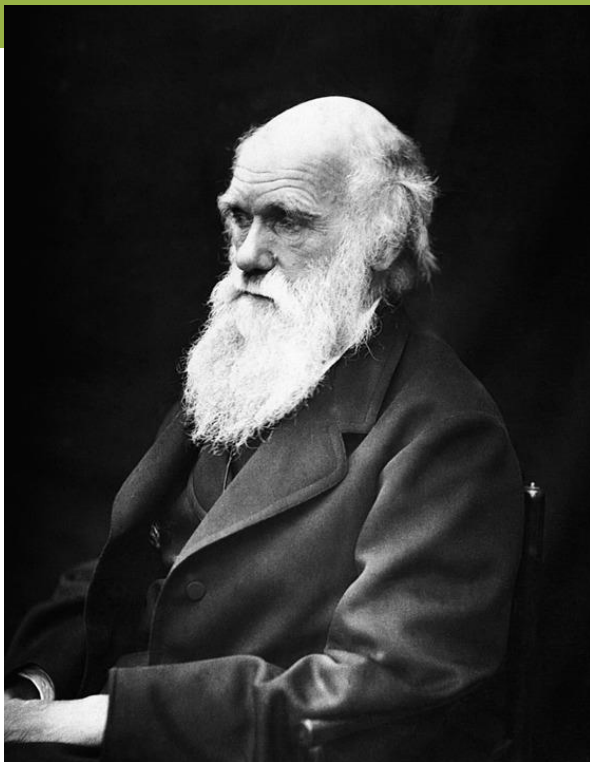

DORSZ ATLANTYCKI

Gadus morhua, G. macrocephalus

Co łączy kota z Darwinem?

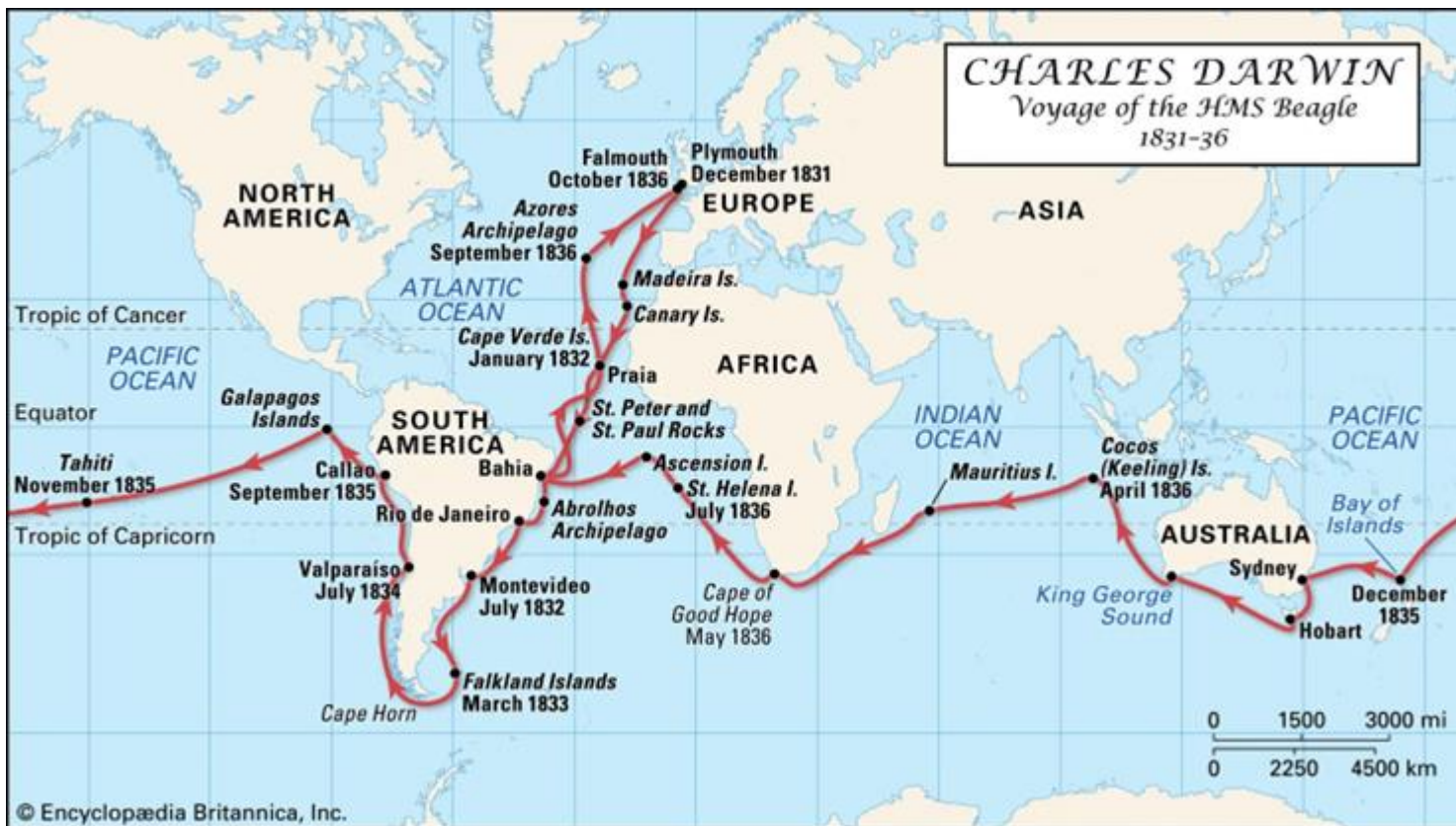

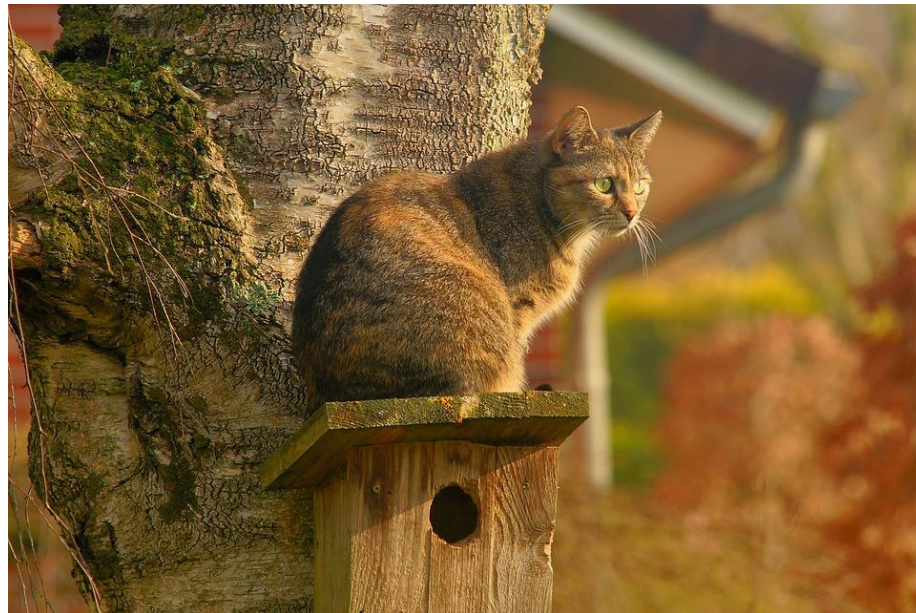
Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Ok. 631 mln ssaków i niemal 144 mln ptaków pada w Polsce co roku ofiarą kotów - szacują naukowcy. Podkreślają, że aktywność tych drapieżników w skali kraju negatywnie wpływa na bioróżnorodność, np. na zagrożone gatunki ptaków.

Oszacowania, dotyczące liczby zwierząt padających ofiarą kotów na terenach wiejskich na terenie Polski, przeprowadzili: dr Dagny Krauze-Gryz ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) w Warszawie, dr Jakub Gryz z Instytutu Badawczego Leśnictwa w Raszynie i dr Michał Żmihorski z Instytutu Biologii Ssaków PAN. Wyniki badań przedstawili na łamach "Global Ecology and Conservation".

Z ich obliczeń wynika, że wiejskie koty przynoszą do domów około 48,1 mln drobnych ssaków (ich faktyczna liczba mieści się w przedziale od 41,2-55,4 mln) oraz 8,9 miliona ptaków (pomiędzy 6,7 a 10,9 mln) każdego roku.

Jeszcze więcej zwierząt koty zjadają. Szacunki dotyczące liczby ich ofiar mówią o 583,4 mln ssaków (ich liczba znajduje się w przedziale 505,3-667 mln) oraz 135,7 milionach ptaków (103,9-171,3 mln) w skali roku.

<https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C32614%2Cnaukowcy-co-roku-koty-zabijaja-w-polsce-miliony-ssakow-i-ptakow.html>

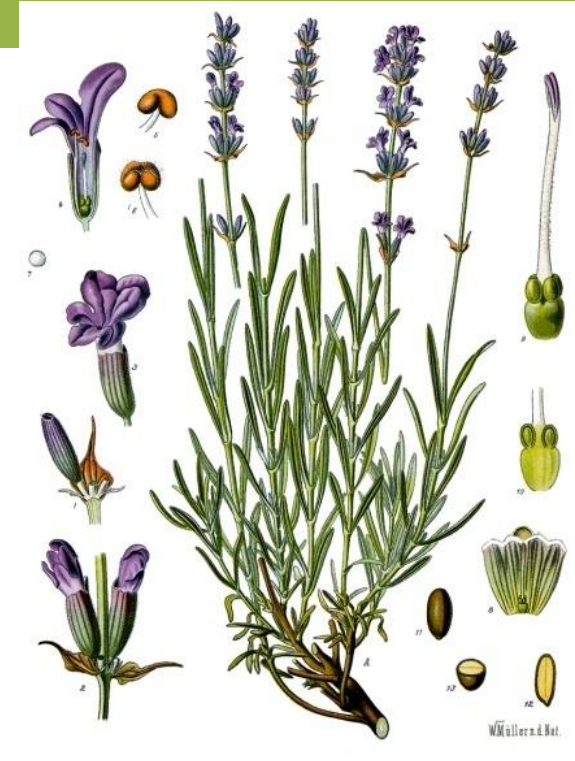
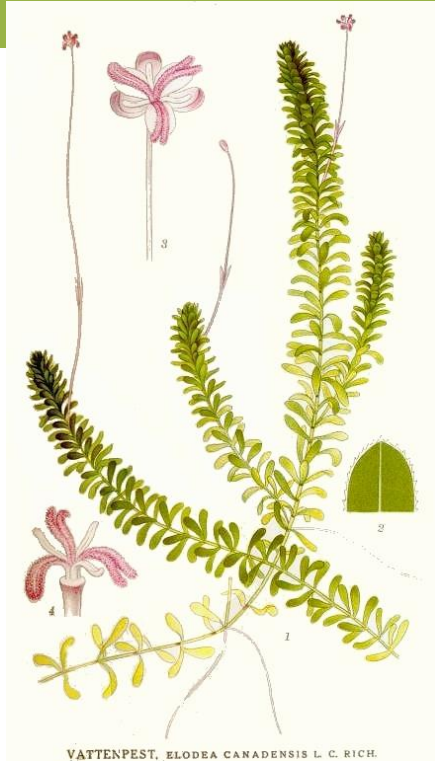

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

Czy rośliny mogą uciekać?

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

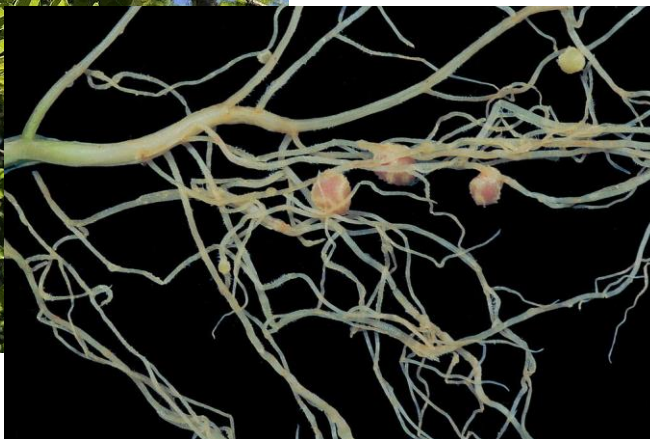

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Czy rośliny mogą rozpocząć rewolucję?

Autorstwa Famartin - Praca własna, CC BY-SA 4.0

Autorstwa Ninjatacoshell - Praca własna, CC BY-SA 3.0

Czy rośliny mogą rozpocząć rewolucję?

Autorstwa Famartin - Praca własna, CC BY-SA 4.0

Autorstwa Ninjatacoshell - Praca własna, CC BY-SA 3.0

O czym trzeba pamiętać zabierając ze sobą krowę do Australii? (1788)

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

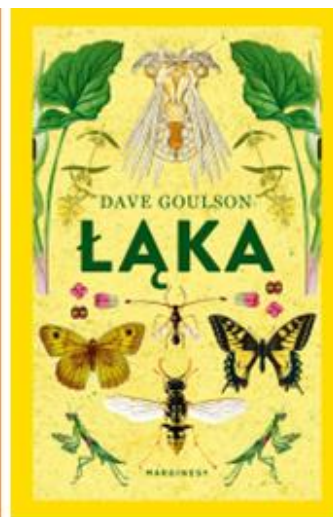
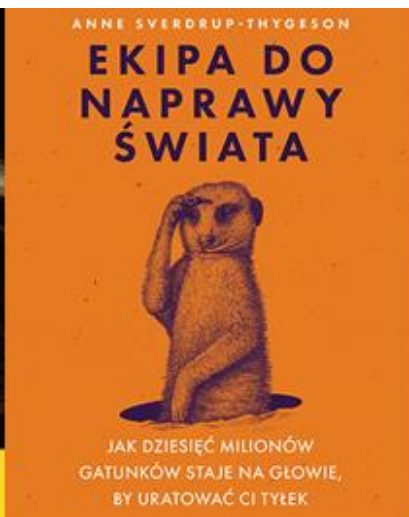

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

O czym trzeba pamiętać zabierając ze sobą krowę do Australii? (1788)

Gdzie warto pogłębić wiedzę?

Gdzie warto pogłębić wiedzę?

pani z pszyry

20 godz. · 🌐

Ekskrementalna herbatka 🍵🐛 #kupanadziś

Pisałam już o feralno-fekalnej kawie, to teraz czas na herbatkę!
Chociaż znacznie mniej kontrowersyjna, bo jej pozyskanie odbywa się bez niczyjej krzywdy, kupna herbatka również należy do frykaszów z górnej półki typu #fancyAF
Do jej produkcji angażuje się ćmy, a w jednej z odmian - ogromne straszky!
(... Zobacz więcej)

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Co mogę zrobić?

- zaangażuj się w naukę obywatelską (Citizen Science) z NASA. >>>>

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

The screenshot shows the NASA Science website with the following elements:

- Header:** NASA logo, "NASA SCIENCE SHARE THE SCIENCE", and navigation links: "Science Topics", "News", "For Researchers", "Learners", "Get Involved", "Citizen Science".
- Project Cards:** Six cards are displayed in a 2x3 grid, each with a title, an icon of a person, a central image, and a "Go to Project Website" button.
 - Active Asteroids:** Features a cartoon asteroid character with the text "Active Asteroids" and "Asteroids".
 - Mapping Application for Penguin Populations...:** Features a photograph of penguins on an ice floe.
 - Sungrazer Project:** Features a photograph of a bright comet streaking across a red sun.
 - Solar Jet Hunter:** Features a photograph of the sun with a magnifying glass over a solar jet, with the text "Solar Jet Hunter".
 - Fresh Eyes on Ice:** Features a photograph of hands holding a piece of ice.
 - Jovian Vortex Hunter:** Features a photograph of a vortex on the planet Jupiter.

Co mogę zrobić?

Moratorium DLA DRZEW
4 dni · 🌐

Odrobina dobrych wieści! Gratulujemy!

Stowarzyszenie Leubuzzi
5 dni · 🌐

🍏 🌳 Lipowa aleja w Bobrowicach wpisana do REJESTRU ZABYTKÓW! 🌳 🍏

<<< poznaj i zaangażuj się w działania rzecznicze organizacji chroniącej drzewa.

Co mogę zrobić?

<<<< stwórz kampanię informacyjno-edukacyjną na temat obcych gatunków inwazyjnych globalnie, z lokalnym przykładem - wolno żyjących, wypuszczanych przez opiekunów/ki kotów domowych.

A kto to?

PYTANIA

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Dziękujemy za uwagę!

**Fundacja Centrum
Edukacji
Obywatelskiej**

ul. Noakowskiego 10
00-666 Warszawa

www.ceo.org.pl

www.blog.ceo.org.pl

Odpowiadaj
na globalne
wyzwania

Młodzież stawia na środowisko

Kontakt

justyna.zamojda@ceo.org.pl

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

Seria spotkań Młodzież stawia na środowisko jest współfinansowana przez m. st. Warszawa.